

Capaciteitsbehoefte Justitiële Ketens t/m 2031

Beleidsneutrale ramingen

Samenvatting

Cahier 2026-4

B. Tims

F. ter Braak

D.E.G. Moolenaar

A.G. Kriege

B. van der Pol

Cahier

De reeks Cahier omvat de rapporten van onderzoek dat door en in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum is verricht. Opname in de reeks betekent niet dat de inhoud van de rapporten het standpunt van de Minister van Justitie en Veiligheid weergeeft.

Capaciteitsbehoefte Justitiële Ketens t/m 2031

Beleidsneutrale ramingen

Samenvatting

Cahier 2026-4

B. Tims
F. ter Braak
D.E.G. Moolenaar
A.G. Kriege
B. van der Pol

Samenvatting

Dit rapport beschrijft de ramingen van de capaciteitsbehoefte van de justitiële ketens tot en met 2031. Het gaat daarbij om ramingen van de instroom en uitstroom van diverse ketenpartners binnen de justitiële ketens (aantallen te behandelen zaken e.d.) en de capaciteitsbehoefte bij intramurale voorzieningen (aantal plaatsen in justitiële inrichtingen). De ramingen voor de civielrechtelijke en bestuursrechtelijke rechtspraak zijn de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) en de Raad voor de rechtspraak (Rvdr). De ramingen voor forensisch psychiatrische centra (voorheen tbs-klinieken) zijn de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het WODC en de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Voor de overige ramingen is het WODC verantwoordelijk.

De ramingen zijn 'beleidsneutraal'. Dat wil zeggen dat de ramingen uitgaan van gelijkblijvend beleid. Het effect van voorgenomen beleids- en wetwijzigingen is niet in de ramingen verdisconteerd. Ook zijn de effecten van recentelijk ingezet beleid (vanaf 2025) niet in de beleidsneutrale ramingen verwerkt, omdat de ramingen gebaseerd zijn op ontwikkelingen in de justitiesector tot en met 2024. Definitieve gegevens over 2025 waren op het moment van berekening nog niet beschikbaar. Daar waar organisaties in staat waren om voorlopige cijfers over 2025 aan te leveren, zijn deze meegenomen.¹ Deze ramingen vormen de basis voor de begroting 2027 van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

De ramingen zijn gemaakt met het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ). Het PMJ bestaat uit twee onderdelen, namelijk een model voor de veiligheidsketen en een model voor het civiel- en bestuursrechtelijke deel van de justitiële keten. Het startpunt voor het PMJ zijn ontwikkelingen in de samenleving die geheel of grotendeels buiten de invloedssfeer van Justitie liggen. Dergelijke ontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor het ontstaan van criminaliteit en rechtsproblemen en daarmee voor het beroep op de justitiële ketens. Te denken valt bijvoorbeeld aan de mogelijke gevolgen van ontwikkelingen in sociale cohesie, maatschappelijke ongelijkheid, botsing van culturen en welvaart. Op basis van de beschikbare criminologische, rechtssociologische en economische theorieën zijn de mogelijk relevante maatschappelijke fenomenen benoemd. Bij deze fenomenen zijn zo veel mogelijk kwantificeerbare achtergrondfactoren gezocht. De zo in kaart gebrachte ontwikkelingen kunnen grofweg in vier categorieën worden ingedeeld, namelijk demografische, economische, maatschappelijke en overige ontwikkelingen. Het PMJ beschrijft de kwantitatieve verbanden tussen deze ontwikkelingen en de criminaliteit en de kwantitatieve verbanden tussen deze ontwikkelingen en het beroep op rechtshulp en rechtspraak. Tevens brengt het PMJ de samenhangen tussen de ontwikkelingen in criminaliteit en het beroep op rechtshulp en rechtspraak en de ontwikkelingen in de rest van de justitiële ketens in beeld.

¹ In principe zijn de voorlopige cijfers over 2025 gebaseerd op gegevens t/m september. Echter, door de verstoring bij het OM in de periode juli 2025 t/m september 2025 is een deel van de data niet representatief voor wat gebruikelijk is in deze periode. In dat geval zijn de voorlopige cijfers over 2025 gebaseerd op gegevens t/m juni.

Achtergrondfactoren

De gebruikte demografische achtergrondfactoren zijn: de omvang van de bevolking onderverdeeld naar leeftijdscategorieën, geslacht en burgerlijke staat, het aantal 12- tot en met 17-jarigen in de vier grote steden, het aantal (kinderen van) migranten onderverdeeld naar verschillende leeftijdscategorieën en geslacht, het aantal immigranten en de asielinstream.

De gebruikte maatschappelijke achtergrondfactoren zijn: het aantal paren met minderjarige kinderen waarbij het gezinshoofd al dan niet jonger dan 45 jaar is, het aantal huishoudens met kinderen, het aantal éénoudergezinnen waarbij de ouder al dan niet jonger dan 45 jaar is, het aantal personen dat in een jaar gaat scheiden, het aantal kinderen betrokken bij een echtscheiding, het aantal echtscheidingen waarbij de man afkomstig is uit Nederland en de vrouw uit het buitenland of waarbij de man en de vrouw afkomstig zijn uit hetzelfde buitenland, het aantal spijbelaars, de omvang van de bevolking van 15 tot en met 74 met een laag opleidingsniveau, het aantal personen bij de ambulante verslavingszorg voor opiaatverslaving, de alcoholconsumptie en het aantal personen dat minimaal eens in de drie maanden gebruikmaakt van internet.

De economische achtergrondfactoren in het model zijn: de omvang van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking van 15 tot en met 24 of 74 jaar, het aantal zelfstandige ondernemers, het werkloosheidspercentage onder mensen van 15 tot en met 24 of 74 jaar, het (totaal) aantal werkloosheids-, bijstands-, en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, de reële bruto toegevoegde waarde, het reëel besteedbaar jaarinkomen per hoofd van de bevolking, de collectieve lastendruk, het aantal motorvoertuigen, het aantal brommers en de totale kosten van de advocatuur.

Overige achtergrondfactoren die in het model zijn opgenomen zijn: de (huur)woningvoorraad, de gemiddelde WOZ-waarde², het aantal politiemedewerkers, de middelen van de politie en de griffierechten voor verschillende type zaken.

Combinatie van het geschatte model en de verwachte ontwikkelingen in genoemde achtergrondfactoren leidt tot de verwachte ontwikkeling van het beroep op de diverse onderdelen van de justitiële ketens bij gelijkblijvend beleid. Aangezien de aantallen in het model (bijv. aantal misdrijven of aantal slachtoffers) worden bekeken ten opzichte van de relevante populatie (bijv. de algehele bevolking of de meerderjarige bevolking), zal in het algemeen, bij ongewijzigd beleid, een bevolkingstoename leiden tot een toename van het aantal geregistreerde misdrijven als alle andere verklarende factoren in het model constant worden verondersteld en er geen autonome trend in het model wordt meegenomen.

Opsporing, vervolging en berechting van misdrijven

Het aantal ondervonden delicten door slachtoffers neemt naar verwachting toe met gemiddeld 3% per jaar in de periode 2025-2031. Het aantal ondervonden geweldsdelicten neemt naar schatting toe met 5% per jaar. Slechts een fractie van het totale aantal slachtoffers komt bij Slachtofferhulp Nederland (SHN), Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM) en/of Perspectief Herstelbemiddeling (PH) terecht. Het verwachte aantal verrichte intakes door SHN blijft ongeveer gelijk. De instroom bij

² WOZ staat voor Waardering onroerende zaken.

SGM zal naar verwachting met minder dan 1% per jaar toenemen in de periode 2025-2031. Het aantal meldingen bij PH neemt naar schatting toe met gemiddeld 3% per jaar.

Het aantal geregistreerde misdrijven neemt naar verwachting toe met 0,9% per jaar in de periode 2025-2031. Aangezien de bevolking in dezelfde periode naar verwachting stijgt met 0,4%, zal de geregistreerde criminaliteit per hoofd van de bevolking naar verwachting stijgen met 0,5%. Het aantal geregistreerde verdachten stijgt met minder dan 1% per jaar in deze periode. Zowel het aantal bloedonderzoeken met betrekking tot drugs in het verkeer als het aantal bloedonderzoeken met betrekking tot de combinatie van alcohol en drugs in het verkeer bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) nemen naar verwachting toe met minder dan 2% per jaar in de periode 2025-2031.

De instroom van rechtbankzaken bij het Openbaar Ministerie (OM) neemt naar verwachting met minder dan 1% per jaar toe in de periode 2025-2031. Het verwachte aantal beslissingen (incl. dagvaardingen) van het OM zal ook met minder dan 1% per jaar toenemen. Het aantal schuldigverklaringen van de zittende magistratuur (ZM) zal naar schatting gelijk blijven in deze periode. De verwachte instroom van zaken bij de sector straf van de rechtbanken neemt toe met minder dan 1% per jaar. De instroom van zaken (incl. WAHV-zaken)³ bij het gerechtshof zal naar verwachting toenemen met minder dan 1% per jaar in de periode 2025-2031 terwijl het verwachte aantal uit te werken vonnissen ten behoeve van het hoger beroep zal dalen met minder dan 2% per jaar.

Voor verdachten zal het aantal reguliere straf toevoegingen naar verwachting met minder dan 1% per jaar toenemen in de periode 2025-2031 en volgt hiermee de verwachte ontwikkeling van het aantal dagvaardingen van misdrijven. Het verwachte aantal ambtshalve straf toevoegingen zal ongeveer gelijk blijven en volgt hiermee de verwachte trend in het aantal dagvaardingen van misdrijven. Ook het aantal piketdiensten voor verdachten blijft naar schatting nagenoeg gelijk. Verwacht wordt dat voor non-verdachten het aantal reguliere straf toevoegingen met ruim 1% per jaar zal toenemen terwijl het aantal ambtshalve straf toevoegingen naar verwachting gelijk zal blijven in de periode 2025-2031. Het aantal uitbetaalde verzoeken tot schadeloosstelling neemt naar schatting toe met ruim 1% per jaar.

Een deel van de hierboven besproken verwachte ontwikkelingen is ook weergegeven in figuren S1 en S2.

Figuur S1 Verwachte capaciteitsbehoefte slachtofferschap (mutatie)*

	<i>Ondervonden delicten door slachtoffers</i>	+2,8%
SHN	<i>Aangemelde slachtoffers</i>	+0,2%
SGM	<i>Totale aanvragen</i>	+0,6%
PH	<i>Aangemelde slachtoffers</i>	+2,8%

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

³ WAHV staat voor Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften.

Figuur S2 Verwachte capaciteitsbehoefte opsporing, vervolging en berechting van misdrijven (mutatie)*

POL	<i>Geregistreeerde misdrijven</i>	+0,9%
POL	<i>Geregistreeerde verdachten</i>	+0,3%
OM	<i>Instroom rechtbankzaken</i>	+0,5%
OM	<i>Beslissingen</i>	+0,5%
Rvdr	<i>Instroom strafzaken</i>	+0,3%
GH	<i>Instroom zaken (incl. WAHV-zaken)</i>	+0,6%
ZM	<i>Schuldigverklaringen</i>	+0,0%
RvR	<i>Straftoevoegingen</i>	+0,5%
RvR	<i>Piketdiensten verdachten</i>	+0,2%
Rvdr	<i>Uitbetaalde verzoeken schadeloosstelling</i>	+1,4%

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

Vervolging en berechting van overtredingen

De instroom van WAHV-zaken bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) neemt naar verwachting toe met gemiddeld 2% per jaar in de periode 2025-2031 als gevolg van een verwachte afname van het aantal bijstandsuitkeringen (als indicatie van de economische ontwikkelingen) en een verwachte toename van het aantal motorvoertuigen. De instroom van WAHV-zaken bij het OM neemt naar schatting toe met minder dan 2% per jaar. De verwachte instroom bij de sector kanton van de rechtbanken zal met gemiddeld 1% per jaar toenemen. De instroom bij het hof Leeuwarden zal naar verwachting met minder dan 1% dalen in deze periode.

De instroom van feitgecodeerde strafbeschikkingen bij het CJIB neemt naar verwachting toe met 2% per jaar in de periode 2025-2031 als gevolg van een verwachte toename van de bevolking van 35 tot en met 49 jaar en een verwachte afname van het aantal 12- tot en met 17-jarigen in de vier grote steden. De instroom van overtredingen bij het OM neemt naar schatting toe met gemiddeld 1% per jaar in de periode 2025-2031. De instroom van overtredingen bij de sector kanton van de rechtbanken neemt naar verwachting ook toe met gemiddeld 1% per jaar. Het verwachte aantal strafbeschikkingen als onderdeel van de OM-beslissing schuldvaststellingen zal met minder dan 3% per jaar toenemen. Zowel het verwachte aantal vervolgingen door het OM als het verwachte aantal schuldigverklaringen door het ZM zullen met gemiddeld 1% per jaar stijgen.

Een deel van de hierboven besproken verwachte ontwikkelingen is ook weergegeven in figuur S3.

Figuur S3 Verwachte capaciteitsbehoefte vervolging en berechting van overtredingen (mutatie)*

CJIB	<i>Instroom WAHV-zaken</i>	+2,2%
OM	<i>Instroom overtredingen</i>	+1,2%
OM	<i>Beslissingen</i>	+0,6%
ZM	<i>Schuldigverklaringen</i>	+1,2%
Rvdr	<i>Instroom kantonzaken</i>	+1,2%

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

Tenuitvoerlegging

De instroom van geldboetevonnissen bij het CJIB daalt naar verwachting met gemiddeld 1% per jaar in de periode 2025-2031. De verwachte instroom van ontnemingsmaatregelen zal nagenoeg gelijk blijven. De instroom van schadevergoedingsmaatregelen neemt naar schatting toe met 3% per jaar. De verwachte instroom bij het CJIB volgt de verwachte trend van de opleggingen door de rechter. De verwachte instroom van werkstraffen voor meerderjarigen bij het CJIB volgt de verwachte gezamenlijke trend in het aantal met het OM overeengekomen en door het ZM opgelegde werkstraffen en stijgt met gemiddeld 1% per jaar. Het verwachte aantal werkstraffen bij de reclassering zal deze trend volgen.

De instroom van lopende vonnissen (OM-executie) neemt naar verwachting met minder dan 1% toe in de periode 2025-2031 en volgt de verwachte trend van het aantal vrijheidsstraffen voor volwassenen. De capaciteitsbehoefte van het gevangeniswezen neemt volgens de raming van het model toe met gemiddeld 2% per jaar in de periode 2025-2031 omdat verwacht wordt dat zowel het aantal verdachten in voorlopige hechtenis als de gemiddelde duur van de voorlopige hechtenis zullen toenemen. Ook wordt verwacht dat het aantal opgelegde vrijheidsstraffen zal stijgen, maar dat de gemiddelde duur van de opgelegde vrijheidsstraffen zal dalen. Omdat de verwachte toename in het aantal groter is dan de verwachte afname van de gemiddelde duur, zullen opgelegde vrijheidsstraffen naar verwachting een opwaarts effect hebben op de capaciteitsbehoefte van het gevangeniswezen. De capaciteitsbehoefte van de forensisch psychiatrische centra (FPC's) stijgt naar verwachting met 2% per jaar omdat de verwachte instroom en bezetting van ter beschikking gestelden zal toenemen. De capaciteitsbehoefte vreemdelingenbewaring zal naar schatting nagenoeg gelijk blijven in de periode 2025-2031.

De instroom van personen met reclasseringstoezicht zal naar verwachting nagenoeg gelijk blijven in de periode 2025-2031 en volgt daarmee de verwachte trend van het aantal vrijheidsstraffen voor volwassenen bij rechtbankzaken. Het aantal adviesaanvragen bij de reclassering blijft naar verwachting ongeveer gelijk en volgt grofweg de verwachte trend van het aantal dagvaardingen van misdrijven. De instroom van elektronische controle zal naar verwachting met ongeveer 1% per jaar afnemen over deze periode.

Een deel van de hierboven besproken verwachte ontwikkelingen is ook weergegeven in figuur S4.

Figuur S4 Verwachte capaciteitsbehoefte tenuitvoerlegging (mutatie)*

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

Jeugd

Het aantal Halt-verwijzingen blijft in deze beleidsneutrale raming naar verwachting gelijk in de periode 2025-2031. De instroom van werkstraffen bij de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) stijgt naar schatting met 1% per jaar en volgt de verwachte gezamenlijke trend in het aantal met het OM overeengekomen en door het ZM opgelegde werkstraffen. De capaciteitsbehoefte van de justitiële jeugdinrichtingen neemt naar verwachting toe met ruim 1% per jaar omdat verwacht wordt dat zowel het aantal maatregelen tot plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (PIJ-maatregel), het aantal jeugddetenties en het aantal minderjarige verdachten in voorlopige hechtenis zullen toenemen. De verwachte gemiddelde duur van jeugddetenties en de verwachte gemiddelde duur van de voorlopige hechtenis blijven vrijwel gelijk in de periode 2025-2031.

De instroom van strafonderzoeken Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ), inclusief aanvulling en actualisatie, bij de RvdK stijgt naar verwachting met minder dan 1% per jaar in de periode 2025-2031 en volgt hiermee de verwachte ontwikkeling van de instroom van misdrijven door minderjarigen bij het OM. Verwacht wordt dat de instroom van onderzoek schoolverzuim bij de RvdK ongeveer de verwachte trend van de instroom leerplichtzaken bij het OM zal volgen en met gemiddeld 1% per jaar zal toenemen over deze periode. De instroom van Bescherming Regulier bij de RvdK neemt naar schatting toe met minder dan 1% per jaar in de periode 2025-2031. De verwachte instroom van Bescherming Toetsing zal met 1% per jaar dalen ondanks de verwachte stijgende trend in Bescherming Regulier. De instroom van gezag- en omgangsonderzoeken neemt naar verwachting toe met minder dan 1% per jaar en volgt daarmee de verwachte ontwikkeling van het aantal echtscheidingen. De instroom van adoptiegerelateerde activiteiten zal naar verwachting nagenoeg gelijk blijven en volgt grofweg de verwachte ontwikkeling van

het aantal paren met minderjarige kinderen waarbij het gezinshoofd jonger dan 45 jaar is.

De instroom van internationale kinderontvoeringszaken bij de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden (Ca IKA) stijgt naar verwachting met minder dan 1% per jaar in de periode 2025-2031 als gevolg van de verwachte toename van zowel het aantal echtscheidingen (waarbij de man uit Nederland afkomstig is en de vrouw uit het buitenland) als de instroom van gezag- en omgangsonderzoeken terwijl verwacht wordt dat de immigratie nagenoeg gelijk zal blijven. De instroom van internationale kinderbeschermingszaken neemt naar schatting toe met minder dan 1% per jaar en volgt daarmee de verwachte toename van het aantal echtscheidingen (waarbij zowel de man als de vrouw afkomstig zijn uit hetzelfde buitenland) en van de instroom van Bescherming Regulier.

Een deel van de hierboven besproken verwachte ontwikkelingen is ook weergegeven in figuur S5.

Figuur S5 Verwachte capaciteitsbehoefte strafrechtspraak jeugd (mutatie)*

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

Voor een beperkte selectie van de verwachte ontwikkelingen in de strafrechtspraak is in figuur S6 de jaarlijks verwachte mutatie van de capaciteitsbehoefte per hoofd van de bevolking tot en met 2031 weergegeven.

Figuur S6 Verwachte capaciteitsbehoefte strafrechtspraak, relatief t.o.v. de bevolking (mutatie per inwoner)*

	<i>Ondervonden delicten door slachtoffers</i>	+2,4%
POL	<i>Geregistreerde misdrijven</i>	+0,5%
POL	<i>Geregistreerde verdachten</i>	-0,1%
OM	<i>Instroom rechtbankzaken</i>	+0,1%
Rvdr	<i>Instroom strafzaken</i>	-0,1%
OM	<i>Instroom overtredingen</i>	+0,8%
Rvdr	<i>Instroom kantonzaken</i>	+0,8%
DJI	<i>Capaciteitsbehoefte GW</i>	+1,3%
Halt	<i>Instroom Halt-maatregelen</i>	-0,4%
OM	<i>Instroom misdrijven minderjarigen</i>	+0,1%
DJI	<i>Capaciteitsbehoefte JJI's</i>	+0,9%

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

Civiele en bestuursrechtspraak

De instroom van dagvaardingen bij de sector civiel van de rechtbanken neemt naar schatting toe met ruim 1% per jaar in de periode 2025-2031. De instroom van verzoekschriften in handelszaken zal naar verwachting met ongeveer 2% per jaar toenemen, terwijl voor familiezaken een stijging van gemiddeld 1% per jaar wordt verwacht. De instroom van dagvaardingen bij de sector kanton van de rechtbanken zal naar verwachting toenemen met minder dan 2% per jaar terwijl de instroom van verzoekschriften bij de sector kanton zal toenemen met minder dan 1% per jaar. De instroom van voorlopige voorzieningen zal afnemen met minder dan 2% per jaar. Bij de gerechtshoven zal de instroom van dagvaardingen bij de sector civiel naar schatting met minder dan 1% toenemen. De instroom van verzoekschriften in handelszaken zal gemiddeld met 1% per jaar toenemen, terwijl voor familiezaken een stijging met minder dan 1% per jaar wordt verwacht.

De instroom van belastingzaken in eerste aanleg neemt naar verwachting toe met gemiddeld 2% per jaar in de periode 2025-2031. De verwachte instroom van overige bestuurszaken zal toenemen met gemiddeld 1% per jaar. De instroom van belastingzaken bij het gerechtshof volgt (met enige vertragingen) de verwachte trend bij de rechtbanken. De instroom van bestuurszaken bij de Centrale Raad van Beroep (zaken in eerste aanleg en appèl) zal naar verwachting toenemen met gemiddeld 3% per jaar over de periode 2025-2031.

Zowel het aantal civiele toevoegingen (excl. asiel- en vreemdelingenzaken, incl. mediation en ambtshalve Wvvgz/Wzd) als het aantal bestuursrechtelijke toevoegingen (incl. ambtshalve vreemdelingenbewaring, mediation en vreemdelingenzaken) blijven naar verwachting nagenoeg gelijk in de periode 2025-2031. Ook wordt verwacht dat het aantal piketdiensten voor vreemdelingenbewaring en het aantal piketdiensten voor Wvvgz-/Wzd-zaken naar verwachting gelijk zullen blijven in deze periode. Het aantal asieltoevoegingen stijgt naar schatting met 2% per jaar. Deze toevoegingen zijn gerelateerd aan de verwachte toename van de asielinstroom. De dienstverlening van

het juridisch loket neemt naar verwachting toe met 1% per jaar. Dit hangt samen met de verwachte toename in het werkloosheidspercentage onder mensen van 15 tot en met 24 jaar. Daardoor is de verwachting dat het aantal lichte adviestoevoegingen eveneens met 1% per jaar zal toenemen.

Een deel van de hierboven besproken verwachte ontwikkelingen is ook weergegeven in figuur S7.

Figuur S7 Verwachte capaciteitsbehoefte civiele en bestuursrechtspraak (mutatie)*,**

* Het percentage is de gemiddelde mutatie per jaar in de periode 2025-2031.

** RB/C = Rechtbanken Civiel, RB/K = Rechtbanken Kanton, GH/C = Gerechtshoven Civiel, RB/B = Rechtbanken Bestuur, GH/B = Gerechtshoven Bestuur.

Figuur S8 geeft op hoofdlijnen de verwachte stromen in de strafrechtstroom in 2031 weer (exclusief WAHV-zaken), vanaf het moment dat er een slachtoffer is (misdrijven) of een strafbeschikking is uitgeschreven (overtredingen) aan de linkerkant van figuur S8 tot en met de tenuitvoerlegging van intramurale sancties aan de rechterkant van figuur S8. De figuur toont duidelijk de verschillende vormen van afhandeling van een zaak. Sommige zaken gaan door tot en met de rechter, andere zaken worden in eerder stadium door de officier van justitie of de politie afgehandeld. De breedte van de balken geeft de omvang van de stromen weer.

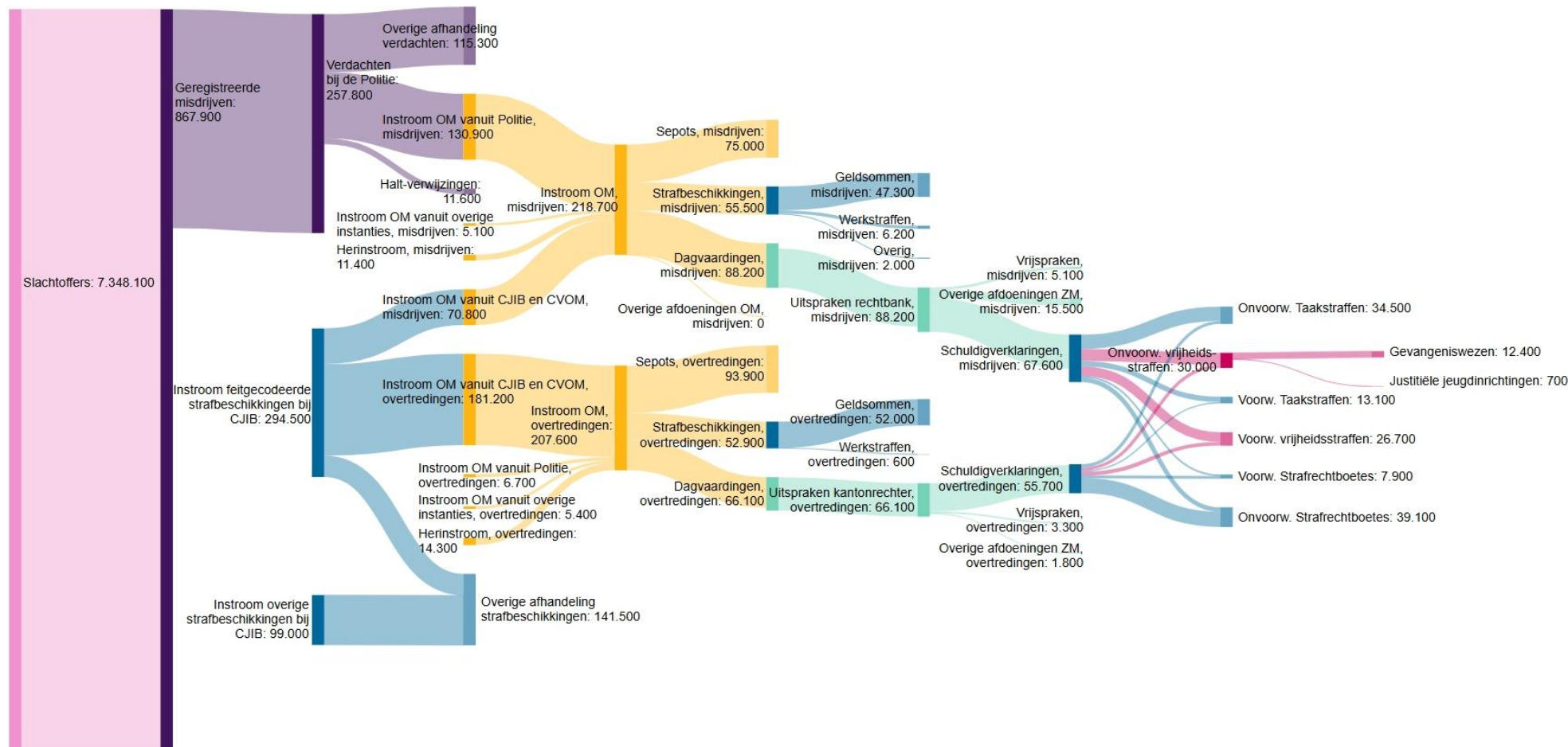
Tot slot

De beleidsneutrale ramingen geven aan wat op dit moment de meest waarschijnlijke ontwikkeling is, indien er geen effecten van wijzigingen in het beleid optreden. Als zodanig kunnen deze ramingen als bouwsteen voor de begroting dienen. De ramingen zijn gebaseerd op de in PMJ gelegde relaties met diverse achtergrondfactoren en de verwachte ontwikkeling in deze achtergrondfactoren. Door onverwachte gebeurtenissen en niet in de raming verwerkte recente en nieuwe wijzigingen in wet-

en regelgeving en beleid kunnen de toekomstige werkelijke ontwikkelingen afwijken van de ramingen.

De ramingen worden opgesteld ten behoeve van de begroting 2027. De berekeningen in deze publicatie zijn gemaakt in de periode oktober tot en met november 2025 waarbij gerealiseerde cijfers tot en met 2024 zijn gebruikt. Globale ontwikkelingen, zoals de huidige geopolitieke situatie, kunnen gevolgen hebben voor de justitiële ketens die nog niet in deze ramingen zijn verwerkt.

Figuur S8 Verwacht aantal misdrijven en overtredingen in de strafrechtsketen in 2031*

* Exclusief WAHV-zaken. De breedte van de balken geeft de omvang van de stromen weer (m.u.v. geregistreerde misdrijven (x2) en slachtoffers (x5)). Er kunnen meerdere sancties per persoon worden opgelegd.

Summary

Forecasting the demand on the Dutch justice system until 2031

In this report, the forecasts of the 'demand' for services of the police, prosecutors, courts and prisons until the end of 2031 are described. The forecasts were obtained by applying the Forecasting Model for the Justice System (FMJS)¹⁰, which is the forecasting model that is developed for the Dutch criminal justice system and the civil and administrative justice systems. The base year for our forecasts was 2024. Any changes in legislation or policy later than 2024 could therefore not be incorporated.

FMJS is based on developments in society that fall outside the sphere of influence of the Ministry of Justice and Security. The model assumes that developments in society are the driving forces behind the trends in crime and private disputes. Four groups of factors can be distinguished: demographic structure of the population, economic conditions, social problems and other changes. Within each category, a number of background factors are distinguished. The combination of these factors represents certain classes of problems like social inequality, cultural conflicts, social isolation, and economic inequality.

The demographic factors used in the model are: the size of the population subdivided into different age groups, gender, and marital status, the number of 12 to 17-year-olds (in the four main Dutch cities), the number of (children of) migrants from outside Europe and men in particular in various age groups, the number of immigrants, and the number of applications for political asylum.

The economic factors are the (youth) unemployment rate, the number of (employed and unemployed) people in the total labour force and within the age group of 15-24 years in particular, average annual individual income, the number of social benefits (including unemployment benefits, benefits income support, and disablement benefits), gross value added, social security burden, the hourly rate of lawyers, the number of motor vehicles and mopeds, and the number of self-employed people.

The social factors are the number of drug addicts, alcohol consumption, the yearly number of divorced people, the number of children involved in a divorce, the number of single parent families, the number of families with children, the number of people with a low education level, the number of truants, and internet usage (at least once in three months).

The other factors are the number of police officers, resources of the police, the (rental) housing stock, the average property value, and different types of court fees.

The forecasts of developments within the justice system are based on forecasts of the above-mentioned factors. If there are no changes in policy or legislation, the number of reported crimes is expected to increase on average by 0,9% per year in the period 2025-2031, and the number of suspects will increase by less than 1% per year. This will affect the workflow for all partners in the judicial system. Although these forecasts

¹⁰ In Dutch the abbreviation PMJ is used which stands for Prognosemodel Justitiële Ketens.

cannot be extrapolated in a straightforward fashion, the inflow of cases into the prosecutorial system is expected to increase by less than 1% per year and the number of cases brought to court is also expected to increase by less than 1% per year. The demand for prison capacity for adults is expected to increase on average by 2% per year while the demand for prison capacity for minors is expected to increase by more than 1% per year.

The inflow of minor offences (misdemeanors) into the prosecutorial system is expected to increase on average by 1% per year. The number of traffic offences is expected to increase on average by 2% per year.

While the number of new civil cases at the sub district courts with a request is expected to increase by less than 1% per year, civil cases with a summons is expected to increase by less than 2% per year in the period 2025-2031. The number of new civil cases at the district courts is expected to increase by more than 1% annually. The number of tax cases at the district courts is expected to increase on average by 2% per year while the number of other administrative cases is expected to increase on average by 1% per year.

The expected developments in the number of applications for subsidised legal aid in criminal, civil, and administrative cases vary depending on the type of cases.

The forecasts are based on information available during Fall 2025 and are meant for 2027 and onwards. Both the FMJS forecasts and the forecasts of the factors are surrounded by uncertainty. Unexpected events and new policy or legislation will probably alter the outcomes. Therefore, the forecasts should be seen as a signal of what might happen if nothing changes.

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), Kennisinstituut voor de rechtsstaat, is een onafhankelijk kennisinstituut dat valt onder het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het WODC draagt bij aan behoud en verbetering van de rechtsstaat via het (laten) uitvoeren van kwalitatief hoog wetenschappelijk onderzoek. En door het aanbieden van gevraagde en ongevraagde kennis, verbeterpunten en (waar mogelijk) denkrichtingen.

Voor meer informatie, bezoek www.wodc.nl